

6-Mercaptopurine (Purinethol®) - MDL

bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa

De oorzaak van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa is niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van ontstekingsreacties. Dit leidt tot vermindering van klachten en verkleint de kans op complicaties die zich bij deze ziektes voor kunnen doen. Medicijnen kunnen de darmontstekingen onderdrukken, maar ze kunnen de ziekte niet definitief genezen.

Na het afbouwen van of stoppen met medicijnen kunnen de ontstekingen en daarmee de klachten weer terugkomen.

Werking

6-Mercaptopurine behoort tot de groep van immunosuppressiva. Dit zijn geneesmiddelen die de natuurlijke lichaamsafweer onderdrukken. Door het gebruik van 6-Mercaptopurine wordt de zogenoemde 'overactieve afweer' onderdrukt en daarmee de activiteit van de chronische darmontsteking onderdrukt. In hoge dosering is 6-Mercaptopurine een cytostaticum, omdat het de groei van cellen remt en snelgroeiende, woekerende cellen doodt.

De dosering van 6-Mercaptopurine is bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa echter veel lager dan bij de behandeling van kwaadaardige aandoeningen. Hierdoor zullen de bijverschijnselen ook minder vaak voorkomen en milder van aard zijn. Dit is belangrijk om te weten, omdat de bijsluiter die u van uw apotheek krijgt, mogelijk gericht is op mensen met kwaadaardige aandoeningen.

6-Mercaptopurine moet veelal 2 tot 3 maanden worden gebruikt voordat het effect merkbaar is. Daarom gaat u wellicht in eerste instantie door met de medicatie die u al gebruikt. Wanneer blijkt dat u goed op het middel reageert en er geen bijwerkingen optreden, kan 6-Mercaptopurine langdurig worden gebruikt.

Voorzorgsmaatregelen

Aangezien 6-Mercaptopurine schadelijk kan zijn voor de leverfunctie en voor de aanmaak van de bloedlichaampjes, wordt voor aanvang van de therapie bloed bij u afgenomen om uw leverfunctie en de aanmaak van bloedlichaampjes te controleren. Tijdens de therapie wordt uw bloed regelmatig gecontroleerd.

Gebruik

Doseringen

De dosis is onder andere afhankelijk van uw lichaamsgewicht en verschilt per persoon. Gebruik altijd de dosering die uw arts u heeft voorgeschreven.

Wanneer?

U gebruikt 6-Mercaptopurine in tabletvorm. U kunt de tabletten doorslikken met voedsel, water of melk. Het is belangrijk dat u de tabletten niet kauwt, maar heel doorslikt. 6-Mercaptopurine dient u tijdens of direct na de maaltijd in te nemen. Als u vergeten bent de tabletten in te nemen, neem ze dan op een later tijdstip nog dezelfde dag in. Als u er de volgende dag achter komt dat u ze vergeten bent, neemt u ze dan niet alsnog in. U neemt dan gewoon uw medicijnen in zoals u gewend bent. Indien u misselijk wordt van de 6-Mercaptopurine adviseren wij u de tabletten over de dag te verdelen of 's avonds voor het slapen gaan in te nemen.

Bijwerkingen

Over het algemeen wordt 6-Mercaptopurine goed verdragen. De meeste bijwerkingen treden op in de eerste weken na het starten. U kunt in deze periode last krijgen van minder eetlust, misselijkheid, braken of diarree. Meestal verdwijnen deze klachten binnen 2 tot 3 weken.

Enkele weken of maanden na de start met het gebruik van 6-Mercaptopurine kunt u last krijgen van:

- Infecties zoals tandvleesontsteking of keelpijn in combinatie met koorts. Dit wordt veroorzaakt door het remmende effect van het geneesmiddel op het beenmerg waar bloedcellen worden gemaakt. Hierdoor kan een storing in de aanmaak van witte bloedcellen optreden.
- Spontane blauwe plekken en/of regelmatige bloedneuzen. Dit kan het gevolg zijn van een verminderde aanmaak van bloedplaatjes door het gebruik van 6-Mercaptopurine.
- Leverfunctiestoornissen. Deze stoornissen kunnen onder andere een gele verkleuring van het oogwit of van de huid veroorzaken.
- Buikklachten die u niet in verband kunt brengen met de ziekte van Crohn of colitis ulcerosa. In zeldzame gevallen treedt namelijk, in het bijzonder in het begin van de behandeling, een alveesklierontsteking (pancreatitis) op.

Mocht u last krijgen van bijwerkingen, of van koorts, koude rillingen, gele huid, hevig braken, blauwe plekken, bloedneuzen of hevige (buik)pijn, neemt u dan contact op met uw arts of verpleegkundige. Neem buiten kantooruren contact op met de (dienstdoende) huisarts of de dienstdoende maag-, darm-en leverarts.

Omdat 6-Mercaptopurine de afweer vermindert, bent u meer vatbaar voor infecties. Vermijd daarom intiem contact met mensen die een infectie (bijv. griep) doormaken.

Interacties met andere geneesmiddelen

Als u naast 6-Mercaptopurine ook urinezuurverlagende middelen gebruikt als Zyloric en Allopurinol, vragen wij u uw arts hiervan op de hoogte te stellen.

Gebruikt u bloedverdunners, meld dan het gebruik van 6-Mercaptopurine aan de Trombosedienst.

Interactie met andere stoffen

Wees voorzichtig met alcohol. Alcohol verhoogt de kans op leverafwijkingen bij gelijktijdig gebruik met 6-Mercaptopurine.

Wat te doen bij een operatie/ingreep?

Indien u Purinethol gebruikt en u moet een ingreep ondergaan, bespreek dit met uw arts of verpleegkundige.

Vaccinaties

Meld altijd aan de arts dat u 6-Mercaptopurine gebruikt. 6-Mercaptopurine kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten. Vaccinatie met een verzwakt levend vaccin, zoals bof, mazelen, rode hond (BMR), gele koorts of BCG moet u vermijden tijdens het gebruik van 6-Mercaptopurine. Overleg met MDL-arts of MDL-verpleegkundige indien u moet worden gevaccineerd.

De griepvaccinatie wordt bij het gebruik van Purinethol aangeraden.

Vruchtbaarheid

Geneesmiddelenonderzoek naar het gebruik van 6-Mercaptopurine heeft geen ongunstige invloed op de vruchtbaarheid van mannen en vrouwen aangetoond. Heeft u een zwangerschapswens? Overleg met uw behandelend arts over uw medicatie.

Zwangerschap

Vaak is het tijdens de zwangerschap nodig om met 6-Mercaptopurine door te gaan bij de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa. Een opvlamming van de ziekte wordt namelijk schadelijker geacht voor moeder en kind dan de behandeling met 6-Mercaptopurine.

Borstvoeding

Er zijn onvoldoende gegevens bekend over de veiligheid van 6-Mercaptopurine bij het geven van borstvoeding. Hoewel 6-Mercaptopurine maar in kleine hoeveelheden in de moedermelk komt, wordt het gebruik tijdens de borstvoedingsperiode afgeraden.

Te nemen maatregelen

6-Mercaptopurine is onder andere geregistreerd voor de behandeling van leukemie. Vandaar dat u in de bijsluiter strenge hygiënische adviezen aantreft. In de (veel lagere) dosering waarin 6-mercaptopurine wordt gebruikt bij de behandeling van de ziekte van Crohn en colitis ulcerosa kunt u volstaan met normale hygiëne.

Zonlicht en UV-straling

Patiënten die 6-Mercaptopurine gebruiken, kunnen een verhoogd risico lopen op huidproblemen, waaronder huidkanker. Vermijd daarom als u 6-Mercaptopurine gebruikt een te grote blootstelling aan zonlicht en UV-straling. Gebruik zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor. Wij raden het gebruik van een zonnebank sterk af.

Tot slot

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, neem dan contact op met uw MDL-arts of MDL-verpleegkundige.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius Ziekenhuis
34290090 - MDL - april 2020